

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

28 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Petru Moraru, Ghenadie Nicolaev, Constantin Alerguș și Vladimir Timofti,

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar prin care se solicită, casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2014, declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Cojocaru Tudor, în cauza penală în privința lui

Tabără Valeriu Gheorghe, născut la 03 iunie 1971, originar și domiciliat s. Vărzărești, r-nul Nisporeni,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 31.07.2012 - 19.11.2013;

Instanța de apel: 16.01.2014 - 04.12.2014;

Instanța de recurs: 20.02.2015 - 28.04.2015.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 19 noiembrie 2013, Tabără Valeriu a fost condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, la 4 ani 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, iar în baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate, a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

Acțiunea civilă a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Tabără Valeriu, fiind posesor a permisului de conducere cu nr. 995100050, la 27 noiembrie 2011, aproximativ la ora 20.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică și deplasîndu-se în direcția or. Strășeni, pe traseul Chișinău - Nisporeni, cu automobilul personal model „Mercedes C 200”, cu n/î NS AM 671 și ajungînd în centrul s. Vorniceni, r-nul Strășeni, a staționat pe acostament pe partea dreaptă a traseului.

Tot atunci, Tabără Valeriu, fără a ține cont de situația rutieră și fără a se asigura că pe traseu se deplasează cu prioritate alte mijloace de transport, a început deplasarea manevrînd în partea stîngă și ieșind pe traseu, a creat spontan obstacol motocicletei model „MT”, cu n/î NS AB 409, care era condusă regulamentar de către Ursu Constantin și care avea ca pasageri pe Iarovoi Pavel și Castraveț Andrei, ca rezultat a cărui fapt a tamponat lateral mijlocul de transport menționat.

În rezultatul accidentului rutier, conducătorului motocicletei model „MT”, cu n/î NS AB 409, Ursu Constantin, i-au fost cauzate fractura oaselor craniene - temporo - parietal pe dreapta, hematom epidural pe dreapta, care se califică ca vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, iar pasagerilor Iarovoi Pavel i-a fost cauzată contuzia cutiei toracice, care se califică ca vătămare corporală fără

cauzarea prejudiciului sănătății și lui Castraveț Andrei i-a fost cauzată comoție cerebrală, care se califică ca vătămare corporală ușoară.

3. Sentința a fost contestată cu apel de către procuror și avocatul Hîncu Sergiu în numele inculpatului, care au solicitat:

- **procurorul**, casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Tabără Valeriu să fie condamnat la 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe un termen de 5 ani, invocînd că pedeapsa stabilită de prima instanță este prea blîndă.

- **avocatul Hîncu Sergiu în numele inculpatului**, casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Tabără Valeriu să fie achitat.

În motivarea apelului a indicat că, acuzarea nu a prezentat careva probe pertinente și concludente care ar proba culpa inculpatului în săvârșirea faptei penale, din care motiv rezultă că, Tabără Valeriu nu a încălcat regulile de securitate a circulației rutiere și exploatare a mijloacelor de transport, astfel lipsind latura obiectivă, precum și cea subiectivă a infracțiunii incriminate.

În cadrul cercetării judecătorești, s-a constatat că Tabără Valeriu a condus regulamentar autoturismul, unde Ursu Constantin, fără a ține cont de situația rutieră și de regulile de circulație rutieră, fără a se asigura că pe traseu se deplasează mijloace de transport cu prioritate, s-a tamponat cu autoturismul condus regulamentar de Tabără Valeriu care se deplasa în direcția mun. Chișinău prin s. Vorniceni, r-nul Strășeni.

Apelantul a mai invocat că, la emiterea sentinței de condamnare nu s-au luat în considerare declarațiile depuse de către martorii apărării, Gorciag Ion și Tabără Violeta, care s-au aflat la fața locului, la momentul comiterii accidentului rutier și au fost martori oculari.

Un alt argument invocat este și lipsa legăturii cauzale între fapta criminală și rezultatul infracțional care semnifică lipsa componentei de infracțiune.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2014, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de procuror și de avocatul Hîncu Sergiu în numele inculpatului, cu menținerea sentinței.

4.1. La pronunțarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, starea de fapt și de drept constatată de prima instanță concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relevate în cuprinsul sentinței.

Sentința cuprinde elementele definitorii condamnării, prevăzute de art. 394 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală.

Astfel, probele puse la baza condamnării inculpatului Tabără Valeriu, sunt pertinente, concludente, utile și veridice, și anume: declarațiile părții vătămate Ursu Constantin, martorului Castraveț Andrei, martorului ocular Budu Ion, expertului Voitiuc Ludmila;

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 27 noiembrie 2011, cu planșa fotografică și schița accidentului rutier (f.d. 30-40, Vol. I);

- raportul de expertiză medico-legală nr. 60 din 11 martie 2012, potrivit căruia s-a stabilit că părții vătămate Ursu Constantin i-au fost cauzate fractura oaselor craniene - temporo - parietal pe dreapta, hematom epidural pe dreapta, care se califică ca vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, consecințe care sunt în legătură directă cu accidentul rutier (f.d. 119, Vol. I);

- raportul de expertiză medico-legală nr. 73 din 30 martie 2012, potrivit căruia s-a stabilit că lui Castraveț Andrei i-a fost cauzată comoție cerebrală, care se califică ca vătămare corporală ușoară (f.d. 126, Vol. I);

- raportul de expertiză medico-legală nr. 149 din 28 iunie 2012, potrivit căruia s-a stabilit că lui Iarovoi Pavel i-a fost cauzată contuzie a cutiei toracice, care se califică ca vătămare corporală fără cauzarea prejudiciului sănătății (f.d. 113, Vol. I);

- procesul-verbal de examinare a stării de ebrietate din 27 noiembrie 2011, cu aparatul „Dranger Alcotest 8510 RO”, ca rezultat a căruia la Tabără Valeriu s-a depistat concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de 0,52 mg/l (f.d. 43-44, Vol.I);

- raportul de constatare toxico-narcologică nr. 1993 din 02 decembrie 2011, potrivit căruia, în sângele cet. Tabără Valeriu s-a depistat alcool etilic în cantitate de 0,3 ‰, echivalent a 0,3 g/l, care reprezintă stare de ebrietate alcoolică cu grad minim (f.d. 50-51, Vol. I);

- raportul de expertiză nr. 1990 din 01 iunie 2012, potrivit căruia, s-a stabilit că poziția motocicletei model „MT”, cu n/î NS AB 409 și automobilului model „Mercedes C 200”, cu n/î NS AM 671, condus de Tabără Valeriu, în momentul tamponării se aflau sub un unghi de 25-30° conform axelor acestora, (f.d. 136-146, Vol. I).

Instanța de apel a reținut că, declarațiile martorilor Tabără Violeta și Gorceag Ion nu sunt pertinente, concludente și nu se pot bucura de credibilitate de vreme ce Tabără Violeta este sora inculpatului, iar Gorceag Ion, vărul acestuia, care au dat declarații în scopul ușurării situație în care se află inculpatul Tabără Valeriu.

Totodată, instanța de apel a menționat că, răspunsul nr. 92 din 23 octombrie 2014 eliberat de către S.A. „Drumuri Strășeni“, potrivit căruia „*marcajul rutier longitudinal 1.1.1 – linia îngustă continuă, care desparte direcția fluxului de transport este executat pe d/a R25 Bucovăț - Nisporeni - Bărboieni, în centrul s. Vorniceni, r-nul Strășeni, direcția Vorniceni – Chișinău*” nu confirmă nevinovăția inculpatului și ca probă nu este relevantă pentru cauza dată.

Instanța de apel a reținut că în speță, se reține legătura cauzală între fapta săvârșită de către inculpat și leziunile corporale grave primite de către Ursu Constantin.

Legătura de cauzalitate dintre elementul material și urmarea imediată este dovedită cu certitudine de probatoriul administrat în cauză, în sensul că între leziunile traumatiche și accidentul produs de către inculpat exista legătură directă, fără a fi interpretată careva condiție sau cauză care ar fi putut întrerupe cursul causal.

Astfel, în rezultatul accidentului rutier, părții vătămate Ursu Constantin i-au fost cauzate fractura oaselor craniene - temporo - parietal pe dreapta, hematom epidural pe dreapta, care se califică ca vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, consecințe care sunt în legătură directă cu accidentul rutier (f.d. 119, Vol. I).

Din punct de vedere al laturii subiective, instanța de apel a reținut că, forma de vinovăție o constituie imprudența.

Astfel, s-a reținut că fapta a fost săvârșită din imprudență ca urmare a nerespectării dispozițiilor legale privind circulația pe drumurile publice, iar urmările constau în vătămarea integrității corporale și a sănătății părții vătămate prin leziunile grave produse.

Totodată, s-a constatat și agravanta comiterii accidentului rutier în stare de ebrietate, fapt confirmat prin procesul - verbal de examinare a stării de ebrietate din 27 noiembrie 2011 cu aparatul „Dranger Alcotester 8510 RO”, ca rezultat, la Tabără Valeriu s-a depistat concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de 0,52 mg/l (f.d. 43-44, Vol. I), iar potrivit raportului de constatare toxico-narcologică nr. 1993 din 02 decembrie 2011, s-a stabilit că în sângele cet. Tabără Valeriu s-a depistat alcool etilic în cantitate de 0,3 ‰, ce constituie 0,3 g/l, care se referă la stare de ebrietate alcoolică cu grad minim potrivit pct. 4 al Regulamentului privind modul de testare alcoolscopice și

examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 296 din 16.04.2009. (f.d. 50-51, Vol. I).

Instanța de apel a menționat că, declarațiile expertului Voitiuc Ludmila, nu au confirmat nevinovăția inculpatului Tabără Valeriu și declarațiile acesteia nu pot diminua răspunderea penală a inculpatului or, în cazul dat, este suficient stabilirea stării de ebrietate prin metoda testării alcoolscopice, adică stabilirea concentrației de alcool în aerul expirat la persoana testată, efectuată cu ajutorul mijloacelor tehnice verificate și omologate metrologic.

Probele administrate la dosar, verificate sub aspectul pertinentei și concludenței, atît cele obținute în procesul urmăririi penale, cît și în cadrul ședințelor de judecată și care în ansamblu coroborează între ele, au confirmat faptul că Tabără Valeriu, conducând mijlocul de transport a încălcat regulile de securitate a circulației, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății lui Ursu Constantin, săvîrșită în stare de ebrietate, fiind astfel, corectă determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptelor prejudiciabile săvîrșite de inculpatul Tabără Valeriu și semnele componenței de infracțiune incriminate acestuia.

Instanța de apel a reținut că, prima instanță, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Tabără Valeriu a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 75, 90 Cod penal, ținînd cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, fiind o infracțiune gravă, săvîrșită din imprudență, de personalitatea celui vinovat, lipsa antecedentelor penale, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, este caracterizat pozitiv, are un copil minor la întreținere, precum și de lipsa circumstanțelor agravante, întemeiat a aplicat pedeapsă, în termenul minim prevăzut de sancțiunea legii penale și anume 4 ani 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 4 ani.

Totodată instanța de apel a reținut ca întemeiată dispoziția primei instanțe privind aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, deoarece au fost întrunite condițiile prevăzute în acest articol, pedeapsa stabilită fiind una echitabilă.

5. Procurorul, în temeiul pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia pronunțată, solicitînd casarea parțială a acesteia în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care să fie excluse prevederile art. 90 Cod penal, invocînd că pedeapsa stabilită lui Tabără Valeriu este prea blîndă.

6. Judecînd recursul ordinar în raport cu materialele cauzei și temeiurile invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că, acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

6.1. Potrivit art. 435 alin. (2) lit. c) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța admite recursul, casează, parțial sau total, hotărîrea atacată, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărîre, dacă nu se agravează situația condamnatului, sau, după caz, dispune rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu prevederile art. art. 414 - 417 Cod de procedură penală, instanța de apel, urma să soluționeze paralel cu starea de fapt și chestiunile de drept, inclusiv: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal, au fost corect aplicate. În cazul în care s-ar fi constatat încălcări ale prevederilor legale referitor la ele, hotărîrea primei instanțe urma a fi desființată cu rejudecarea cauzei.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, o hotărîre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept în cazul cînd s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținînd cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvîrșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În speța de referință, Colegiul penal lărgit susține că obiect al contestării hotărîrilor judecătorești, atît în instanța de apel cît și în instanța de recurs, a constituit revocarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Suspendarea condiționată este o măsură de individualizare a executării pedepsei numită de către instanța de judecată prin hotărîre de condamnare de a se suspenda pe o anumită perioadă de timp executarea pedepsei aplicate, dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

Deși la o primă vedere, în circumstanțele cauzei sunt întrunite condițiile necesare pentru a fi invocată instituția suspendării condiționate a executării pedepsei, pentru acordarea suspendării executării pedepsei se mai cere ca instanța de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar fără executarea acesteia.

În cazul infracțiunilor săvîrșite din imprudență, aprecierea conduitei persoanei vinovate depinde de atitudinea sa față de fapta săvîrșită, față de victimă ori de partea vătămată, de compasiunea ce o manifestă în privința ultimilor, căroră, deși neintenționat, însă li s-au produs daune materiale și în special, morale.

În cazul cînd vinovatul nu manifestă părerea de rău față de suferințele aduse prin acțiunile sale ilegale, convingerea că acesta nu trebuie să execute real pedeapsa închisorii, nu are temeii.

Din materialele cauzei, Colegiul penal lărgit reiterează că, deși au fost îndeplinite cerințele *de iure* ale instituției suspendării executării pedepsei, instanțele urmau să efectueze o analiză completă și minuțioasă a personalității infractorului, urmărind în acest sens comportarea sa în viața socială, la locul de muncă, înainte și după săvîrșirea infracțiunii și numai în măsura în care se dovedește că săvîrșirea faptei se datorează unui concurs accidental de împrejurări și că, pentru îndreptarea sa, nu este necesară executarea efectivă a pedepsei.

Relevante în sensul vizat sunt argumentele acuzatorului de stat care a indicat în recursul declarat, că atît pe parcursul urmăririi penale, cît și în instanța de judecată inculpatul nu a recunoscut vina și nu a recuperat prejudiciul material cauzat victimei.

Stările de fapt, dar și circumstanțele în care a fost săvîrșită infracțiunea incriminată inculpatului, pun în vizorul Colegiului penal lărgit incorectitudinea aplicării unei pedepse nonprivative de libertate.

Aceasta deoarece inculpatul a săvîrșit o infracțiune gravă, care atentează la valoarea primordială protejată de legea penală – viața și sănătatea persoanei.

În prezenta cauză, instanța de recurs, găsește întemeiate motivele recursului declarat de procuror și constată că, concluzia instanțelor inferioare, precum că, corijarea inculpatului este posibilă prin aplicarea prevederii art. 90 Cod penal - suspendarea condiționată a pedepsei, a fost una greșită, neîntemeiată și din aceste considerente o va

excluce, nefiind considerat faptul că, prin această soluție se înrăutățește situația condamnatului.

Ca agravare a situației condamnatului se subînțeleg situațiile de schimbare a soluției din achitare în condamnare, de încadrare juridică la o infracțiune mai gravă, sau un alt aliniat nou, literă, de înlocuire a sancțiunii cum ar fi a măsurii educative în pedeapsă prevăzută de sancțiune, din amendă în închisoare, prin mărirea cuantumului aceleiași pedepse ori adăugarea la pedeapsa principală a pedepsei complementare, de aplicarea unor măsuri de siguranță la care nu fusese inițial condamnat, de reținere în recurs a stării de recidivă, a concursului de infracțiuni în loc de infracțiune continuată; situații de învinuire care esențial, după circumstanțele reale, diferă de cea de la început ori orice altă modificare a învinuirii (imputarea altor acțiuni în locul celor imputate anterior, imputarea infracțiunii care diferă de cea imputată după obiectul atentat, caracterul faptei și acțiunii), care afectează dreptul inculpatului la apărare.

Cele menționate în acest aliniat nu se referă la situația din speță, iar din considerentele expuse, Colegiul lărgit conchide că, recursul declarat de procuror urmează a fi admis, casate parțial hotărârile în partea numirii pedepsei cu excluderea aplicării art. 90 Cod penal.

În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Se admite recursul ordinar declarat procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Cojocaru Tudor, casează parțial sentința Judecătoria Strășeni din 19 noiembrie 2013 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2014, în latura stabilirii pedepsei, în cauza penală în privința lui **Tabără Valeriu Gheorghe**, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărîre, prin care:

Tabără Valeriu Gheorghe se consideră condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, la 4 ani 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

Termenul de executare a pedepsei lui **Tabără Valeriu Gheorghe** se calculează din momentul reținerii acestuia.

În rest, celelalte dispoziții ale hotărîrii atacate se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 26 mai 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti